

Drivkraft Varend AB

Rektorn vid John Bauergymnasiet i Ystads kommun

Beslut för gymnasieskola

---

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
John Bauergymnasiet i Ystads kommun

Tillsyn av John Bauergymnasiet i Ystads kommun

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför under hösten 2011 och våren 2012 tillsyn av nio gymnasieskolor som har Drivkraft Varend AB som huvudman. John Bauergymnasiet i Ystads kommun besöktes av Skolinspektionen den 30 november och den 1 december 2011.

En faktor för att en gymnasieskola ska kunna bedömas fullgöra sitt uppdrag är att alla elever blir behöriga till vidare studier. Fyra av tio av de elever som började vid skolan höstterminen 2007 hade inte sådan behörighet efter läsåret 2011. Skolans resultat varierar över tid och uppvisar inte någon stigande tendens. Resultaten varierar också mellan de olika programmen, och på ett av programmen är det endast i ett av kärnämnen som alla elever har minst betyget Godkänt.

Mot bakgrund av skolans resultat är det nödvändigt att utvecklingsarbetet får kraft genom en dokumenterad gemensam bild av resultat, analys, förbättringsbehov och åtgärder. Rektorn har god kännedom om starka och svaga delar i skolans arbete och arbetar för likvärdighet i elevernas utbildning. Arbetslagen analyserar resultat och omprövar metoder, och rektorn analyserar resultaten på en skolövergripande nivå. Rektorn har den samlade bilden av de utvecklingsbehov och åtgärder som arbetslagen arbetar med. Men kvalitetsarbetet är inte dokumenterat på ett sådant sätt att helheten i skolans utvecklingsbehov framträder.

Skolinspektionen tar del av goda exempel på hur lärarna arbetar utifrån läroplanens riktlinjer med att klargöra mål och tillgodose elevernas inflytande i undervisningen, men all undervisning har ännu inte dessa utgångspunkter. Skolan utnyttjar inte fullt ut de motivationsskapande processer som läroplanen anger. Rektorn måste se till att alla lärare dels utmanar eleverna att nå så långt som möjligt, dels se till att de får ett reellt inflytande i undervisningen. Vidare är arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram under stark utveckling, men

vid tillsynsbesöket hade ännu inte alla rutiner hunnit få genomslag för elevernas del.

Kvalitetsgranskningen "Svenska i gymnasieskolan" som Skolinspektionen genomförde 2009/2010 inom IT-programmet har haft effekt på skolans arbete. Men enligt ovan kvarstår brister när det gäller elevernas aktiva inflytande i planeringen av kurserna och möjlighet till utmaningar.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av John Bauergymnasiet i Ystads kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Drivkraft Varend AB att senast **den 11 oktober 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Rektorn och lärarna klagar inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har.

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Skolan klagar för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har (Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter).
- Lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 3 § andra meningen skollagen, Lgy 11 2.1 Kunskaper/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, 2.1 Kunskaper).

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- I planeringen av verksamheten anges utformningen av elevernas inflytande (1 kap. 10 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgy11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § skollagen, Lgy11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolan har ett eller flera forum för samråd med eleverna, vid vilka frågor av betydelse för utbildningen behandlas (4 kap. 13 § första stycket skollagen).

Trygghet och studiero

Ordningsregler har inte utarbetats under medverkan av eleverna och följs inte upp vid skolenheten.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Ordningsregler finns, har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten (5 kap. 5 § skollagen).
- Vid skolan genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 och 10 §§ skollagen, Lgy 11 2.2 Normer och värden/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.2 Normer och värden).
- För skolan finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Rektorn ser inte till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Eleverna får det särskilda stöd de behöver (3 kap. 8 § tredje stycket skollagen, Lgy11 2.6 Rektorns ansvar/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektors ansvar).
- Skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det (9 kap. 9 § gymnasieförordningen/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med 8 kap. 5 § 1992 års gymnasieförordning).
- Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektor (3 kap. 8 § första stycket skollagen).
- Rektorn ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds (3 kap. 8 § första stycket skollagen).
- Vid utredningen sker samråd med elevhälsan (3 kap. 8 § andra stycket skollagen).
- Rektorn ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Lärarnas bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

Rektorn ser inte till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Nationella ämnesprov används som stöd för betygssättning (8 kap. 3 § gymnasieförordningen/2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor och

viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 5 § 1992 års gymnasieförordning).

- Lärarna får stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg (2 kap. 34 §, 3 kap. 14 § skollagen).
- Betygskataloger förs i enlighet med Skolverkets föreskrifter (7-8, 15 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:123] om betygskatalog/3, 5 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2007:42] om betygskatalog för gymnasieskolan).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat (4 kap. 6 och 7 §§ skollagen).

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Gymnasieutbildningarna uppfyller inte författningarnas krav vad gäller innehåll och omfattning.

För utbildningen finns inte nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med omfattning, innehåll och resurstillgång.

I detta ingår att:

- Se till att arbetsplatsförlagd lärande/arbetsplatsförlagd utbildning ordnas i enlighet med författningarna (2 kap. 5 §, 16 kap. 16 § andra stycket skollagen, 4 kap. 12 – 13 §§ gymnasieförordningen/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med 5 kap. 15-16 §§ 1992 års gymnasieförordning).
- Eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande (2 kap. 36 § skollagen).

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen.

Huvudmannen ska enligt skollagen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt. Vid tillsynen har Skolinspektionen uppmärksammat att det finns brister i skolans klagomålshantering. Bristen är av enkel karaktär och har under tillsynen rättats till av huvudmannen. Skolinspektionen avstår därför från att ingripa i denna del.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Skolinspektionen utgår i sin tillsyn från alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö. Det innebär att alla elever når maximala resultat och lägst behörighet till universitets- och högskolestudier.

Skolans genomsnittliga betygspoäng vårterminen 2011 är enligt Skolverkets statistik 12,2, vilket är något under motsvarande program i riket. Den genomsnittliga betygspoängen har varierat de senaste fem åren, mellan 11,1 och 12,8. Även andelen som fullföljer utbildningen inom fyra år har varierat de senaste fem åren, mellan 72 och 87 procent, och är år 2011 79 procent. Av dessa är 76 procent behöriga till universitet och högskola (mot 84 i riket). Det innebär att av dem som började utbildningen höstterminen 2007 är det 60 procent av eleverna som når behörighet till universitet och högskola.

På medieprogrammet är det bara i en av kärnämneskurserna, Idrott och hälsa A, som alla elever har minst betyget Godkänt. För elprogrammet är det tre kurser där inte alla elever nått godkänt betyg, nämligen Religionskunskap A, Samhällskunskap A och Svenska B. Handelsprogrammet har haft för få elever för att ingå i statistiken.

Skolans redovisning av resultat på nationella prov visar att mer än en fjärdedel av eleverna inte har minst godkänt betyg på det nationella provet i Matematik A och en tredjedel i Matematik B.

Skolinspektionens utredning visar att alla elever vid John Bauergymnasiet i Ystad inte ges möjligheter att nå grundläggande behörighet till universitet och högskola. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan föreläggs att vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolan ska enligt läroplanen förmedla och förankra respekt för de mänskliga

rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna. Däri ingår människolivets okränkbarhet, allas lika värde, jämställdhet mellan män och kvinnor och solidaritet med svaga och utsatta.

Enligt intervjuerna är det en lugn och bra stämning på skolan, vilket också råder vid Skolinspektionens besök. Enligt rektorn har skolan goda resultat på sina egna enkätundersökningar om trivsel och trygghet. Elevhälsopersonalen uppger att det förekommer ett par fall av kränkande behandling om året, men att elever som tidigare har varit utsatta har fått en bättre situation på den här skolan.

Skolinspektionens utredning visar att det för de allra flesta elever råder en god studiemiljö vid skolan, men att kränkande behandling förekommer. Skolinspektionen pekar i detta beslut på åtgärder som skolan behöver vidta för att förbättra resultatet av värdegrundsarbetet.

Föreläggande:

Undervisning och lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna klargör inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har.

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering:

I läroplanen anges att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har. Vidare anges i skollagen att elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Intervjuerna med lärare och elever visar att merparten av eleverna är väl orienterade om mål/syfte med kurserna samt betygskriterier/kunskapskrav och att de förstår skillnaden mellan dessa. Av lärar- och elevintervjuerna framgår emellertid att det är skillnad mellan lärarna om de ser till att målen blir klar-

gjorda för eleverna. På en av utbildningarna uppger de intervjuade eleverna i årskurs 1 att lärarna inte gått igenom syftet med kursen i något ämne, och övriga elever i årskurs 1 erinrar sig att detta skett i vissa kurser men inte i andra. I årskurs 2 är det främst i karaktärsämnen som eleverna har erfarenheter av diskussioner om målen.

Intervjuerna med lärare och elever visar att för det mesta utnyttjas lektionstiden fullt ut, men det finns lärare som uppger att de inte alltid utmanar eleverna att utvecklas utöver ambitionsnivån att klara kursen med godkänt betyg. En del elever uppger att i vissa kurser får de beskedet att de inte behöver delta i nästa lektion om de är klara med de gemensamma uppgifterna.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolan inte tillräckligt tydligt klargör för alla elever vilka mål utbildningen har. Vidare framgår det att alla lärare inte ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

3 kap. 3 § andra meningen skollagen, Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2 1 Kunskaper/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, 2.1 Kunskaper

Grundläggande värden och inflytande**Bedömning:**

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Detta krav utvecklas i läroplanen där det anges att läraren svarar för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Den närmare utformningen av elevernas inflytande ska, enligt skollagen, anges i samband med planeringen av verksamheten. Vidare ska det enligt skollagen vid varje skolenhet finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna där sådana frågor som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna, behandlas.

Intervjuer med eleverna visar att de får påverka arbetssätt och arbetsformer, men i mindre utsträckning undervisningens innehåll. Intervjuer med lärarna visar att det skiljer sig mellan dem huruvida de bjuder in eleverna att påverka kursens genomförande innan de själva presenterar en planering.

Rektorn uppger att eleverna får stöd för att elevrådet ska fungera. Enligt eleverna har vissa av klasserna samråd i anslutning till elevrådsmötet, men de flesta eleverna går direkt till mentorn eller rektorn om de vill förändra något. Intervjuerna visar att forum för samråd med eleverna inte finns för alla elever.

Utformningen av elevernas inflytande framgår inte av skolans verksamhetsplan eller i annan planering av verksamheten.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna inte ges ett aktivt inflytande över utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 §, 13§ första stycket och 14 § första stycket skollagen, Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero**Bedömning:**

Ordningsregler har inte utarbetats under medverkan av eleverna och följs inte upp vid skolenheten.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

Av skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet och att de ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet.

Vid intervju berättar eleverna att de informeras om ordningsreglerna när de börjar utbildningen och att de då även får skriva på att de accepterar dem. Lärare uppger att ordningsreglerna är exempel på regler som eleverna ska acceptera när de börjar utbildningen. Rektorn uppger vid sakgranskningen att eleverna inte får skriva under något dokument på att de accepterar ordningsreglerna. Rektorn uppger vidare att ordningsreglerna är utarbetade och formule-

rade av skolledning och kollegiet men att de är diskuterade i klassråd och av elevråd i samband med läsårsstart. Skolinspektionen konstaterar att elevernas delaktighet i arbetet med ordningsregler är föremål för skilda uppfattningar.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Detta arbete ska planeras och följas upp varje år genom att en plan mot kränkande behandling upprättas. I denna ska skolan ge en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dessutom ska det framgå vilka av dessa åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska redovisas i efterföljande års plan.

Eleverna redovisar erfarenheter av att ha arbetat med värderingsfrågor i en del samhällsorienterande ämnen, men enligt rektorn förekommer ännu inte något systematiskt förebyggande arbete mot kränkande behandling. Detta bekräftas av elevhälsopersonalen som endast beskriver enstaka insatser såsom en projektdag om kränkningar på internet. Enligt eleverna skiljer det sig även åt mellan lärarna om de agerar när elever använder nedsättande språkbruk.

Skolan har en "Plan för likabehandling och åtgärder mot diskriminering". Planen utgår från äldre lagstiftning och eleverna har enligt rektorn inte medverkat i att upprätta den. Anledningen till att planen inte är uppdaterad är, enligt rektorn, att trygghet och studiero inte är det område som skolan haft störst behov att utveckla. I planen anges inte några specifika åtgärder som ska genomföras under året och som utgår från en kartläggning av situationen på skolan. Den är inte heller känd bland de intervjuade eleverna.

Sammanfattningsvis visar utredningen att ordningsreglerna inte utarbetats och inte följs upp under medverkan av eleverna samt att det vid skolan inte bedrivs ett tillräckligt målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

5 kap. 5 §, 6 kap. 7-8 och 10 §§ skollagen, Lgy 11 2.2 Normer och värden/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.2 Normer och värden

Särskilt stöd**Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Rektorn ser inte till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Motivering:

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Vid utredning ska samråd med elevhälsan ske, om det inte är uppenbart obehövligt.

Enligt rektorn och elevhälsopersonalen finns det rutiner för arbetet med särskilt stöd, men dessa är ännu inte helt förankrade i verksamheten. Intervjuerna med eleverna, lärarna, elevhälsopersonalen och rektorn visar att eleverna får besked i god tid före betygsättningen om att de riskerar att inte nå målen/kunskapskraven, och läraren lämnar sådan information vidare till elevens mentor. På arbetsplatsträffarna delas den informationen med bland annat rektorn. Det innebär att det kan gå tre veckor innan informationen når rektorn och att det därmed dröjer innan elevens behov utreds, även om informationen ibland kommer fram snabbare och via andra kontakter. Rektorn uppger att samråd oftast, men inte alltid, sker med elevhälsan vid utredning av elevernas behov av särskilt stöd.

Enligt skollagen ska åtgärdsprogram utarbetas för elever som behöver särskilt stöd. Av programmen ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

De exempel på åtgärdsprogram som skickats in till Skolinspektionen anger vilka mål eleven riskerar att inte nå, men det är i flera fall otydligt vilka insatser skolan ska göra och mycket ansvar vilar istället på eleven själv. Sambandet mellan elevens svårigheter och det stöd som eleven erbjuds framgår varken av redogörelsen för skolans stödsystem eller av insända exempel på åtgärdspro-

gram. Intervjuerna med lärare och elever visar också att "studiestuga" som finns för matematik, svenska och engelska är vanligaste sättet att ge stöd, även om sådant också ges av enskilda lärare vid andra tillfällen. Sammantaget visar intervjuerna att det inte är klarlagt att eleverna får det särskilda stöd som de behöver.

Enligt gymnasieförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Lärare uppger att det finns elever som är i behov av studiehandledning på modersmål, men som inte får det. Rektorn bekräftar detta.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

3 kap. 8–9 §§ skollagen, 9 kap. 9 § gymnasieförordningen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med 8 kap. 5 § 1992 års gymnasieförordning och Lpf 11 2.6 Rektorns ansvar

Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Lärarnas bedömning och betygsättning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

Rektorn ser inte till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Motivering:

Enligt gymnasieförordningen ska lärarna använda sig av nationella prov inför betygssättningen i den inledande kursen i de gymnasiegemensamma ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik samt i den högsta avslutande kursen på programmet och inriktningen i dessa ämnen med undantag för kursen svenska 2 eller svenska som andraspråk 2. Utöver de nationella prov som ska användas bör lärarna även i övrigt använda nationella prov för att bedömningsgrunderna ska bli så enhetliga som möjligt över landet.

En jämförelse mellan resultat på nationella prov i Engelska A och B och kursbetyg visar att andelen med betyg Icke godkänt är högre än andelen Icke godkänt på det nationella provet. Skillnaden är redovisad på programnivå och ger inte

besked om hur stor skillnaden är på skolnivå, men för flera program är avvikelser avsevärd. Enligt kvalitetsredovisningen är orsaken att alla mål inte finns med på det nationella provet, men rektorn uppger också att betygsättningen inte alltid utgår från elevernas kunskaper utan från uppgifter som ska genomföras, och att detta är ett utvecklingsområde.

I skollagen anges att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Enligt lärarna diskuterar de likvärdig bedömning och rättar avidentifierade nationella prov tillsammans, men i ämnen där det endast finns en lärare kan de bara dra nytta av andra lärares kunskaper om eleven som stöd för bedömning. Skolan har inget utbyte med andra skolor om likvärdig bedömning. Rektorn uppger att det finns risk att eleverna får för låga betyg, särskilt inom karaktärsämnen där det inte är meningen att eleverna ska leva upp till de krav som ställs på färdiga yrkesarbetare.

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ska den som beslutar om betyg förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Av betygskatalogen ska det även framgå vilken huvudman skolan har.

En genomgång av skolans betygskataloger visar att huvudmannens namn inte är angivet. En del betygskataloger är inte signerade av betygsättande lärare. Betygskatalogen för projektarbete ger intrycket att det är en prövning som eleven genomgått.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med bedömning och betygsättning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

2 kap. 34 §, 3 kap. 14 § skollagen, 8 kap. 3 § gymnasieförordningen och 7-8, 15 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:123] om betygskatalog/2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 5 § 1992 års gymnasieförordning, 3 och 5 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2007:42] om betygskatalog för gymnasieskolan.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering:

Enligt skollagen ska det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras. Om det vid uppföljning eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Enligt lärarna diskuteras elevernas resultat på olika sätt, vilket leder till förändringar, och rektorn följer upp olika beslut. Rektorn uppger att dokumentationen av kvalitetsarbetet ännu inte är systematiserad, vilket också framgår av skolans kvalitetsredovisning. Den innehåller olika resultatredovisningar, men analyser av dessa kopplat till utvecklingsbehov och åtgärder finns inte uttryckta i dokumentationen av kvalitetsarbetet. De utvecklingsområden som uttrycks i skolans kvalitetsredovisning är inte desamma som uttrycks i skolans verksamhetsplan eftersom huvudmannen nyligen bytt mall för verksamhetsplanen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att dokumentationen av skolans kvalitetsarbete inte är tillräcklig för att utgöra underlag för utveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

4 kap. 6 och 7 §§ skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning:**

Gymnasieutbildningarna uppfyller inte författningarnas krav vad gäller innehåll och omfattning.

För utbildningen finns inte nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Motivering:

Enligt gymnasieförordningen ska arbetsplatsförlagd utbildning (APU) / arbetsplatsförlagt lärande (APL) förekomma dels på alla nationella program utom det estetiska programmet, naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet (åk 2-3), dels på alla yrkesprogram (åk 1). APU respektive APL ska uppgå till minst 15 veckor och det är huvudmannens ansvar att anskaffa platser och att dessa uppfyller de krav som finns för utbildningen. Av skolans tillstånd framgår att arbetsplatsförlagd utbildning ska ingå i de yrkesförberedande utbildningarna med 375 poäng.

Eleverna vid John Bauergymnasiet uppger att de själva får försöka hitta APU-platser. Enligt rektorn uppmanas eleverna att hitta platser som är relevanta för deras intressen, men informeras att skolan förfogar över en stor mängd platser vilka eleverna har tillgång till. Lärarna säger att eleverna får information om att skolan hjälper till. Enligt eleverna är det inte alla som får tillgång till APU-plats, eller sådan plats som är relevant för utbildningen, och de uppger att en del elever då uteblir. Intervjuad personal anser att de flesta får rätt typ av plats. Rektorn och huvudmannen uppger att APU-platserna är relevanta, men att elever kan uppleva motsatsen på grund av orealistiska förväntningar. Rektorn redovisar att 93 procent av eleverna deltar i arbetsplatsförlagd utbildning.

Enligt skollagen ska elever i gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Vid tillsynsbesöket har skolan inget bibliotek. Lärarna uppger att kommunbiblioteket finns på promenadavstånd och att svensklärarna visar klasserna hur detta fungerar. I övrigt används biblioteket på några enskilda lärares initiativ. Det finns inte heller något organiserat samarbete mellan skolan och biblioteket som säkerställer att alla krav på ett skolbiblioteks funktion uppfylls.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i genomförandet av APU. Vidare har eleverna i praktiken inte tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

2 kap. 5 §, 36 §, 16 kap. 16 § andra stycket skollagen, 4 kap. 12–13 §§ gymnasieförordningen/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med 5 kap. 15-16 §§ 1992 års gymnasieförordning.

Avstående från ingripande

Bedömning

Huvudmannen saknar skriftliga rutiner för klagomål och tar inte emot och utreder klagomål mot utbildningen.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt. I förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 673) poängteras att det är nödvändigt att informationen om rutinerna lämnas på sådant sätt att de blir kända för dem som vill lämna klagomål.

Skolan redovisar inför tillsynen ett dokument benämnt "Förbättringsrutiner" som beskriver hur man arbetar med klagomålshantering. På skolans hemsida finns också ett dokument "Synpunkter". Av dokumentet framgår inte att det handlar om klagomålshantering vilket innebär att huvudmannen inte informerat om rutinerna på sådant sätt att de blir kända.

Eftersom huvudmannen under tiden för tillsynen förtydligat informationen på hemsidan och därmed rättat till bristen avstår Skolinspektionen från ingripande.

Författning

4 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av John Bauergymnasiet i Ystads kommun

Skolverket beslutade den 4 november 2002 (dnr 44-2002:1384) att John Bauergymnasiet i Ystads kommun, med huvudman Tultra Utbildnings AB, från och med bidragsåret 2000/01 har rätt till bidrag för utbildningarna

- specialutformat medieprogram inriktning IT-media – hänförs i bidragshänseende till medieprogrammet
- specialutformat elprogram inriktning IT-nätverksteknik – hänförs i bidragshänseende till elprogrammet
- handelsprogrammet inriktning entreprenörskap – hänförs i bidragshänseende till handels- och administrationsprogrammet.

Skolverket beslutade den 22 mars 2004 (dnr 47-2004:0573) att John Bauergymnasiet i Ystads kommun med ny huvudman B & T Education har fortsatt rätt till bidrag som en fristående gymnasieskola i Ystads kommun.

Skolverket beslutade den 11 december 2007 (dnr 44-2007:1186) att John Bauergymnasiet i Ystads kommun, från och med bidragsåret 2008 har rätt till bidrag för utbildningen

– trädgårdsprogrammet, nationellt naturbruksprogram inriktning trädgård – hänförs i bidragshänseende till naturbruksprogrammet.

Rätten till bidrag gäller under förutsättning att utbildningen startat senast vid början av läsåret 2009/2010. Huvudman är B & T Education AB.

Skolverket beslutade 23 oktober 2008 att John Bauergymnasiet i Ystad (dnr 34-2008:0147) har fortsatt statlig tillsyn och rätt till bidrag som fristående gymnasieskola med ny huvudman Drivkraft Varend AB.

Skolinspektionen beslutade den 19 december 2008 (dnr SV 34-2008:704, 44-2008:1167) att John Bauergymnasiet i Ystads kommun från och med bidragsåret 2009 har rätt till bidrag för utbildningen

– hantverksprogrammet, nationellt program inriktning florist – hänförs i bidragshänseende till hantverksprogrammet.

– bageriprogrammet, nationellt livsmedelsprogram – hänförs i bidragshänseende till livsmedelsprogrammet.

Rätten till bidrag gäller under förutsättning att utbildningarna startat senast vid början av läsåret 2010/11. Huvudman är Drivkraft Varend AB.

Skolinspektionen godkände den 21 januari 2010 (dnr 320-2010:6690) John Bauergymnasiet i Ystads kommun för utbildning på

– det nationella samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap.

Godkännandet gäller under förutsättning att utbildningen startar senast vid början av läsåret 2012/2013.

Efter ansökan från huvudmannen har Skolinspektionen i överföringsbeslut den 9 juni 2010 (dnr 2010:3113) beslutat att den fristående gymnasieskolan John Bauergymnasiet i Ystads kommun från och med läsåret 2011/2012 har rätt till bidrag för utbildningarna

– IT teknik och support – motsvarar det nationella el- och energiprogrammet

inriktning dator och kommunikationsteknik

- florist – motsvarar det nationella hantverksprogrammet inriktning florist
- bageri konditori – motsvarar det nationella restaurang- och livsmedelsprogrammet inriktning bageri och konditori
- handel entreprenörskap – motsvarar det nationella handels- och administrationsprogrammet inriktning handel och service
- media digitalt skapande – motsvarar det nationella estetiska programmet inriktning estetik och media
- samhäll – media och journalistik – motsvarar det nationella samhällsvetenskapsprogrammet inriktning medier, information och kommunikation
- ekonomi entreprenörskap – motsvarar det nationella ekonomiprogrammet inriktning ekonomi.

Huvudman är Drivkraft Värend AB med organisationsnummer 556084-0877. Skolan startade höstterminen 2003 och bedriver följande utbildningar:

Årskurs 1:

- IT teknik och support – motsvarar det nationella el- och energiprogrammet inriktning dator och kommunikationsteknik
- florist – motsvarar det nationella hantverksprogrammet inriktning florist
- bageri konditori – motsvarar det nationella restaurang- och livsmedelsprogrammet inriktning bageri och konditori
- handel entreprenörskap – motsvarar det nationella handels- och administrationsprogrammet inriktning handel och service
- media digitalt skapande – motsvarar det nationella estetiska programmet inriktning estetik och media
- samhäll media och journalistik – motsvarar det nationella samhällsvetenskapsprogrammet inriktning medier, information och kommunikation
- ekonomi entreprenörskap – motsvarar det nationella ekonomiprogrammet inriktning ekonomi.

Årskurs 2 och 3:

- specialutformat elprogram inriktning IT-nätverksteknik – hänförs i bidragshänseende till elprogrammet
- specialutformat medieprogram inriktning IT-media – hänförs i bidragshänseende till medieprogrammet
- handelsprogrammet inriktning entreprenörskap – hänförs i bidragshänseende

till handels- och administrationsprogrammet
– hantverksprogrammet florist
– livsmedelsprogrammet bageri och konditori

Skolan följer Lgy 11 (årskurs 1) och Lpf 94 (årskurs 2 och 3).

Skolan har 240 elever. Eleverna kommer från Ystads kommun och kringliggande kommuner. Skolan har sina lokaler på det före detta regementsområdet i Ystad. Merparten av verksamheten sker i en byggnad medan ett av programmen är lokaliserat till en intilliggande byggnad.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Ystads kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Ystads kommun uppger att den inte har nyttjat sin rätt till insyn vad gäller John Bauer-gymnasiet.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Sten Svanholm och avdelningsjuristen Ingrid Brännare.

På Skolinspektionens vägnar

Kjell Hedwall
Avdelningschef

Monika Ivarsson
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn hos alla huvudmän för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstudenter att nå de nationella målen och bedömer om kommunen/ huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För fristående huvudmän granskas dessutom huvudmannaskap och godkännande.

För fristående skolor genomförs en tillsyn som är sammanhållen. Detta innebär att fristående skolor inom samma utbildningsföretag, oavsett geografisk hemvist, besöks under en viss period. Denna tillsyn rör enbart utbildningsföretag med två eller flera skolor.

Tillsynsplanen för dessa utbildningsföretag finns publicerade på Skolinspektionens hemsida.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag, i valda delar, för åk 2 och 3 är utgångspunkt för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

När hänvisning görs till 9 kap. 8 § 1985 års skollag är det bestämmelsens lydelse före den 1 mars 2010 som avses. I de fall hänvisningar görs till 2 kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet avses dess lydelse före den 1 februari 2011, om inte annat särskilt anges. I ärendet tillämpas gymnasieförordning (1992:394), om inte annat särskilt anges.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan ska följa 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94). Det innebär att bindande föreskrifter i läroplanen kan läggas till grund för Skolinspektionens beslut.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Varje huvudman får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan utan i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits på skolan inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se/Tillsyn